

M.A. History 3rd Semester

**EMERGENCE OF INDIAN NATIONALISM
(AD 1857-1919)**

Paper-II

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

Note :—Section A : Attempt any six questions in about 250 words. Each question carries 4 marks.

Section B : Attempt four essay type questions, one from each unit in about 1000 words. Each question carries 14 marks.

SECTION-A

1. Answer any six of the following :

- (i) Write a note on Shuddhi Movement.
- (ii) What were the main objectives of Brahmo Samaj ?
- (iii) Poona Sarvajanik Sabha.
- (iv) British response towards Moderate nationalists.
- (v) How did British Government project the partition of Bengal ?
- (vi) What do you mean by separate electorate ?
- (vii) Lal Bal Pal.

- (viii) Neel Darpan.
- (ix) Lucknow Pact 1916.
- (x) Define Ghadar.

SECTION-B

UNIT—I

- 2. Critically examine the nature of the Indian Rebellion of 1857.
- 3. Trace the origin and growth of Singh Sabha Movement in Punjab and also discuss their socio-religious reforms programme.

UNIT—II

- 4. What are the different theories regarding the foundation of the Indian National Congress ?
- 5. Critically evaluate the activities and achievements of the Moderates.

UNIT—III

- 6. Examine the main features and shortcomings of Minto-Morley Reforms 1909.
- 7. What do you know about the tribal and peasant movements after 1857 ?

UNIT—IV

- 8. Describe the Indian response to the First World War.
- 9. How did Satyagraha campaigns of M.K. Gandhi succeed in the growth of the Indian Nationalism ?

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਉੱਤਰ : ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ ਅੰਕ : ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਨਿਬੰਧ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 1000 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਉੱਤਰ

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :
 - (i) ਸ਼ੁਧੀ ਮੁਵਮੈਂਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖ।
 - (ii) ਬ੍ਰਾਹਮੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਸਨ ?
 - (iii) ਪੂਨਾ ਸਰਵਜਨਕ ਸਭਾ।
 - (iv) ਸਧਾਰਨ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਊਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ।
 - (v) ਬਿਊਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ?
 - (vi) ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
 - (vii) ਲਾਲ ਬਾਲ ਪਾਲ।
 - (viii) ਨੀਲ ਦਰਪਨ।
 - (ix) ਲਖਨਊ ਪੈਕਟ 1916।
 - (x) ਗਦਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਆ

ਯੂਨਿਟ-I

2. 1857 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
3. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਮੁਵਮੈਂਟ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਾਪੇ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਬਾਰੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹਨ ?
5. ਮਾਡਰੇਟਸ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਮਿਟੋ-ਮੌਰਲੇ ਸੁਧਾਰ 1909 ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
7. 1857 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਕਬਾਲਿਲੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੇਲਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
9. ਐਮ.ਕੇ. ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹੀ ਅਭਿਆਨ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਸਫਲ ਹੋਏ ?